

Vereniging VOEDSEL TUIN IJPLEIN

Samen voedsel verbouwen voor sociale projecten

JAARVERSLAG 2016

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	2
1. De vereniging	3
Leden	3
Bestuur	3
Vrijwilligers	3
Coördinatie	4
Het groeiseizoen en de oogst.....	4
Compost.....	5
Kindertuin	5
Bijen.....	5
Vandalisme.....	5
2. Samenwerking.....	6
3. Vrienden en fondswerving.....	6
4. Externe contacten	6
5. Onderwijs en voorlichting.....	6
6. Feesten en speciale activiteiten.....	7
7. Website, PR en communicatie	7

Voorwoord van de voorzitter

Onze doelstellingen zijn onveranderd. We willen een biologische moestuin zijn voor en door buurtbewoners. We geven het grootste deel van de opbrengst aan groenten en kruiden aan de voedselbank en Resto van Harte, maar alle meewerkende vrijwilligers profiteren er ook van door gezonde groenten mee naar huis te nemen en ook door gezellig samen te werken en van dit mooie groen stukje stad te genieten.

Voor het jaar 2016 maakten we voor het eerst zelf de teeltplannen en startten we voor het eerst zelfstandig alle werkzaamheden in de tuin op. Het resultaat was een prachtige oogst. De groep mensen die verantwoordelijkheid draagt voor het onderhoud van de tuin groeide. Dat is belangrijk omdat we streven naar een breder draagvlak voor de tuin.

Annemarie Verschoor

1. De vereniging

In 2016 is de gebruiksovereenkomst van de grond met de gemeente officieel aan de vereniging overgedragen. De vereniging heeft ook een officiële overeenkomst met woningbouwvereniging Eigen Haard over het gebruik van de opslagruimte op Nachtegaalstraat 10.

Leden

De reguliere vrijwilligers (degenen die gedurende ten minste 3 maanden komen werken in de tuin) werden uitgenodigd om ook lid te worden van de Vereniging. We hadden in 2016 25 leden. Er waren in 2016 twee algemene ledenvergaderingen om het groeiseizoen te evalueren en nieuwe activiteiten in de tuin te plannen. Naast bestuursleden waren op beide vergaderingen 4 leden aanwezig. Lid zijn is geen voorwaarde voor het meewerken in de tuin. We willen de drempel daarvoor laag houden.

Bestuur

In 2016 bestond het bestuur van de Voedseltuin uit de volgende mensen:

1. Annemarie Verschoor (voorzitter)
2. Ineke legger (secretaris tot ALV nov. 2016)
3. Liesbeth van Dalen (penningmeester)
4. Analia Penchaszadeh (algemeen bestuurslid)
5. Geja Roosjen (algemeen bestuurslid)
6. Gunter Schwandt (algemeen bestuurslid)
7. Susanne Hazen (algemeen bestuurslid/vanaf ALV nov. 2016 secretaris)
8. Elly van Wier (algemeen bestuurslid, tot mei 2016)
9. Wil Meerkerk (algemeen bestuurslid, vanaf nov. 2016)

Het bestuur van de vereniging werd gekozen tijdens de ledenvergadering van november 2015 en 2016 en kwam één keer per maand bij elkaar om dingen te regelen: de coördinatie van de tuin, het organiseren van workshops en speciale evenementen, communicatie (website, nieuwsbrief, sociale media), contact met de buurt en andere organisaties, het werven van fondsen en het toezicht op de begroting.

In mei is Elly van Wier als bestuurslid gestopt. We hebben tijdens een etentje bij Pecorino afscheid van haar als bestuurslid genomen en haar bedankt.

Vrijwilligers

Al het werk in en om de tuin, van zaaien en spitten tot het onderhoud van hekken, maar ook al het organisatorische werk wordt door vrijwilligers gedaan. In 2016 waren er 70 mensen tijdens de wekelijkse werktijden in de Voedseltuin. Er is een sterke groep van vrijwilligers die zorg draagt voor de tuin, 20 van hen werkten meer dan 10 keer in de tuin in de loop van het jaar, dus ten minste eenmaal per maand! Hoewel de woensdagmiddag het drukste is (meestal 10-15 personen), hebben we nu een vaste groep van 3-5 vrijwilligers die deelnemen op zaterdagochtend. Ongeveer de helft van de vrijwilligers nam deel aan 1 of 2 werkdagen in het jaar (34). Dit soort hulp is altijd welkom. Toch wijst dit op een belangrijke uitdaging in 2017: een betere communicatie met de nieuwe vrijwilligers om hen aan te moedigen te blijven komen om samen met ons in de tuin te werken.

Een aantal vrijwilligers hielp de bestuursleden mee in het nemen van verantwoordelijkheid voor specifieke taken zoals de coördinatie van het werk op de werkmiddagen en ochtenden (alle bestuursleden plus Conny en Hanneke), het onderhoud van de kas en hekken (Gunter en Ko), het

organiseren van feesten (Conny), onderhoud van de kruidentuin (Analia, Branwen, Elly, en Renske), de kindertuin (Ineke Legger) en anderen.

Van de 70 vrijwilligers in 2016, waren er 26 mensen 1 keer aanwezig bij het werken en 16 anderen deden meer dan 15 keer mee.

Coördinatie

In 2016 hebben naast de bestuursleden meer vaste vrijwilligers de coördinatie van het werk in de tuin op zich genomen. Het logboek, waarin we voor elke werkdag noteren welke dingen gedaan moeten worden, wat we geoogst hebben, wie er aanwezig zijn en welke taken er liggen voor de volgende werkmiddag, heeft goed gefunctioneerd. Mariken Heitman - de betaalde professionele kracht in de tuin vanaf de oprichting - is ook nog 4 keer gekomen om de coördinatie te doen, te kijken hoe het met de Voedseltuin gaat en ons waar nodig te adviseren.

Het groeiseizoen en de oogst

Het groeiseizoen ging laat van start in 2016 als gevolg van een koud voorjaar. Gelukkig hadden we nog wintergewassen te oogsten in februari (snijbiet en winter postelein), pas eind april konden we wekelijkse kratten raapsteel aan de Voedselbank gaan leveren. In juni voegden we daar knoflook, uien, tuinbonen, meiraap, bieten en koolrabi aan toe en in juli leverden we maximaal 8 kratten verse groenten per week aan de Voedselbank. Het was een bijzonder goed jaar voor courgette en pompoen, en voor palmkool en boerenkool. Dit betekende dat we nog steeds konden blijven oogsten en wekelijks meerdere kratten groenten aan de Voedselbank konden leveren medio december! Dit was het eerste jaar dat we tomaten in de kas verbouwden, ze zijn een welkom product bij de Voedselbank, Resto van Harte, en onze vrijwilligers. Nog een verrassing, in 2016 waren er rode bessen, die we deelden met de vrijwilligers en de Voedselbank. Snijbiet is een kleurrijke constante in de tuin en de wekelijkse mix van groenten was zeer inspirerend!

Maand	Oogst
Februari	Veldsla, winterpostelein, snijbiet
Maart	Aardpeer, kervel
April	Winterpostelein, raapsteel, kervel
Mei	Raapsteel, radijs, spinazie, rucola, knoflook
Juni	Uien, peultjes, tuinbonen, knoflook, bieten, meiraap, sla, koolrabi, rucola, snijbiet
Juli	Uien, raapsteel, courgette, sjalotten, wortel, sla, snijbiet, postelein, meiraap, koolrabi, biet, rode bessen, tomaten, bosui
Augustus	bonen, courgette, postelein, snijbiet, bieten, sla, palmkool, peen, Chinese kool, tomaten
September	paksoi, pompoen, snijbiet, bonen, palmkool, postelein, wortel, courgette, raapsteel, frambozen, Chinese kool, rucola, maïs
Oktober	rucola, raapsteel, pastinaak, boerenkool, zomer prei, palmkool, sla, Chinese kool, snijbiet, rammenas, bonen, mosterdblاد, spruitjes, rammenas, spinazie
November	rammenas, pastinaak, boerenkool, prei, palmkool, sla, andijvie, mosterdblاد, spinazie, aardperen, spruitjes, daikon, rettich
December	snijbiet, aardperen, rammenas, boerenkool, palmkool, spruitjes, schorseneren, rammenas, andijvie, kervel

Het deel waar permacultuur gepland was, hebben we het afgelopen jaar niet goed kunnen onderhouden ook gaf de entree een wat rommelige aanblik. In 2017 zullen we voor beide stukken van de tuin nieuwe plannen maken en uitvoeren.

In de Voedseltuin werken we met rotatie van gewassen, elk jaar blijft er een stuk grond leeg, hier planten we groenbemester in. De afgelopen jaren is dat deel aan het einde van het seizoen vol met brandnetels en kweek geroeid. Dat gaf ons veel extra zwaar werk. In 2017 gaan we dit op een andere manier aanpakken.

Voor 2017 zullen we het teelplan op basis van onze successen in 2016 maken en aandacht besteden aan groenten die niet zo succesvol waren en die meer zorg nodig hebben. Droge periodes, onkruid en gras blijven zorgen voor uitdagingen. In onze tuin, volledig gerund door vrijwilligers met slechts 2 werkdagen per week, was het vooral in de vakantie tijd spannend of we het onderhoud bij konden houden.

Compost

Omdat het niet de bedoeling is dat buurtbewoners groente- en tuinafval op de composthoop in de tuin gooien, waren wij blij met de uitnodiging van stadsdeel Noord en Irene Laarakker van Compostgilde. Zij plaatsten een wormencompostbak bij de ingang van de tuin waar buurtbewoners hun groente- en fruitafval in kunnen composteren. Deelnemende burens kregen een instructie over composteren, welke soorten van gft-afval in de bak mogen en hoe de bak onderhouden moet worden. Geja Roosjen is gebruiker en contactpersoon voor de gebruikers.

Kindertuin

In 2016 heeft Ineke legger in het kader van het project "Alle kinderen van Amsterdam op gezond gewicht in 2033" van de GGD en stadsdeel Noord op 50 m² in de tuin de z.g. Kindertuin aangelegd. Zij heeft in de periode april tot augustus wekelijks met een aantal kinderen uit de buurt (gem. 4) getuinierd. Ze heeft de kinderen laten zien hoe gezonde groenten verbouwd kunnen worden. Ze heeft ook een keer met de kinderen van de oogst gekookt. Het was geen makkelijke opgave om de kinderen aan het project te binden. Hierdoor wordt dit project In 2017 niet voortgezet in de voedseltuin en heeft Ineke besloten het GGD project bij de Buurtkamer voort te zetten. Er zijn zeker een aantal kinderen uit de buurt geïnteresseerd geraakt, zij blijven welkom in de tuin.

Bijen

In 2016 is er opnieuw een bijenvolk op de tuin geplaatst. De groei van het volk kwam langzaam op gang. Tijdens de insectenworkshop hebben een aantal deelnemers meegekeken in de kast.

In de zomer heeft een zwerm het volk verlaten. Er zal nu voor een dergelijke situatie een bord komen met een telefoonnummer dat gebeld kan worden in een dergelijke situatie.

Vandalisme

In 2016 hebben we in de tuin regelmatig te maken gehad met vernielingen. Dat varieerde van doorgestoken plastic ramen op de koude bak, een stuk geslagen ruit in de kas, vernielde boogjes en wilgentenen hekjes tot afgeplukte onrijpe appels en peren. Maar ook werden de in de tuin levende kippen bedreigd. We hebben contact gehad met de ouders van één van de ouders. De kippen hebben een nieuw tehuis gekregen.

2. Samenwerking

We waren erg blij met de samenwerking met de **Voedselbank** dit jaar. Als gevolg van de extra inzet van vrijwilligers, zowel uit de Voedselbank als uit de Voedseltuin, hebben we nu regelmatig contact en een beter idee van welke soorten groenten gewenst zijn en welke niet. We leveren ook groenten aan **Resto van Harte**. Het contact met dit restaurant verliep niet altijd goed door wisselingen van koks. We proberen ervoor te zorgen dat vrijwilligers hun deel meenemen, want dit is een belangrijke motivatie voor vele vrijwilligers om te participeren in de Voedseltuin.

IJplein-school: Op de NL doet dag zaaiden de kleuters de groenbemers in. Zij plaatsten drie grote door hen gemaakte vogelverschrikkers in de tuin. Onder leiding van het NME hebben de leerlingen op school zonnebloemen en andere bloemen gezaaid. Ze hebben die uiteindelijk onder leiding van Ineke Legger in een doolhof in de tuin geplant.

Albatros: Aanvankelijk kwamen cliënten van de Albatros elke woensdag onder leiding van een begeleider in de tuin werken. Helaas is dit als gevolg van bezuinigingen in de zorg moeilijker geworden. Af en toe als zij het vervoer kunnen regelen komen ze wel. Ze zijn altijd welkom.

3. Vrienden en fondswerving

Omdat we een geheel door vrijwilligers gerunde tuin zijn, hebben we bescheiden kosten om het geheel gaande te houden. Ondanks dat we een aanzienlijk deel van onze eigen compost uit het tuinafval geproduceerd hebben, hadden we nog extra compost en mest van buiten de tuin nodig om onze groeiende bedden te versterken. De mest kregen we gratis van zorgboerderij Ons Verlangen in Zunderdorp. In 2016 hebben we financiële bijdragen ontvangen van het Oranje Fonds (NLdoet en Burendag), ING (voor informatie borden), Groen en Doen (voor opleiding) en de Linda Speerstra Foundation. Ook kregen wij van 10 van onze Vrienden bijdragen. We hopen dat dit aantal gaat groeien in de komende jaren. Voor de bedragen zie het financieel jaarverslag. Een moeilijkheid bij het werven van fondsen is dat veel organisaties eisen dat het te steunen project nieuw moet zijn. Wij zoeken naar organisaties die ons steunen bij de voortgang van wat we al hebben.

4. Externe contacten

We onderhielden contacten met Woningbouwvereniging Eigen Haard over het gebruik van de ruimte Nachtegaalstraat 10. Ook met verschillende gemeente ambtenaren onderhielden we contact over de overdracht van de tuin naar de vereniging.

5. Onderwijs en voorlichting

We werden een aantal keren bezocht door studenten van de Universiteit van Amsterdam en Wageningen. Zij stuurden groepen studenten planologie om zich te informeren over onze tuin.

Van het HBO in Dronten bezocht ook een groep onze tuin.

In 2016 hebben we in de Voedseltuin vijf workshops georganiseerd die werden bijgewoond door vrijwilligers en buurtbewoners: compostering in de tuin, koken met wilde planten, geneeskrachtige kruiden, insecten in de tuin en snoeien van bomen en struiken. Het doel van deze workshops is om de kennis die bestaat bij sommige vrijwilligers in de tuin te delen en te vergroten, ook door speciale gasten uit te nodigen. Zo werd door Mariken Heitman, een professioneel tuinder die de tuin mede heeft opgericht, een aantal werkmiddagen gecoördineerd. De workshops en deze middagen werden deels ondersteund door een subsidie van Groen en Doen.

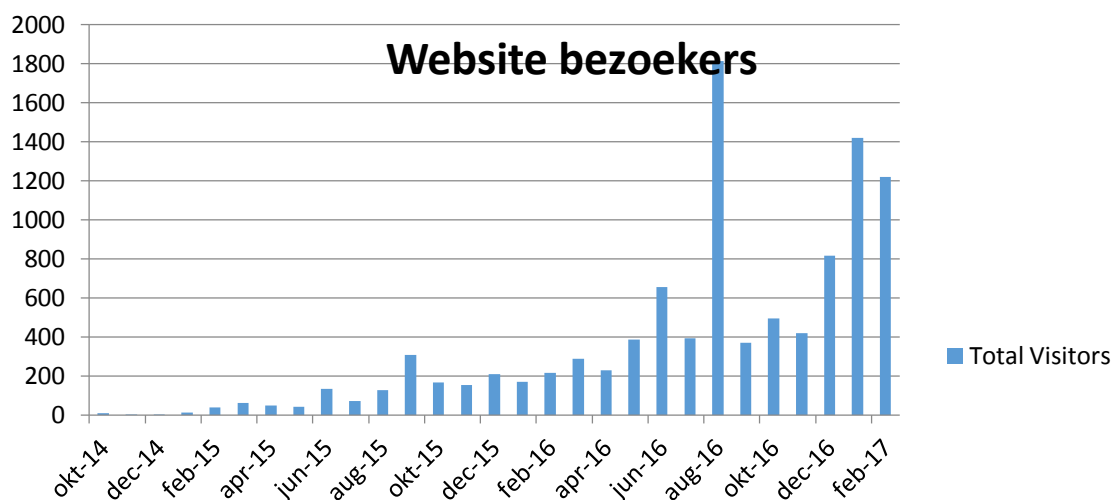
6. Feesten en speciale activiteiten

We hadden een speciale activiteit in de lente op NLdoet dag samen met de IJplein School. Op de Burendag in de herfst hebben vrijwilligers geholpen met het onderhoud van de tuin en genoten we samen van een picknick. Bovendien hielden we onze jaarlijkse feest in juni om het seizoen te verwelkomen en samen te vieren. Vrienden en burens van de tuin kwamen samen om te eten, drinken en dansen op de muziek van de folk band "Mighty Midgets".

7. Website, PR en communicatie

In 2016 is er regelmatig een nieuwsbrief verstuurd aan de vrijwilligers en andere geïnteresseerden. De website www.voedseltuinijplein.nl is verder geprofessionaliseerd en uitgebreid.

Namens het bestuur:

Annemarie Verschoor (voorzitter)	Susanne Hazen (secretaris)
Liesbeth van Dalen (penningmeester)	Gunter Schwandt (algemeen bestuurslid)
Analia Penchaszadeh (algemeen bestuurslid)	Geja Roosjen (algemeen bestuurslid)
Wil Meerkerk (algemeen bestuurslid)	

De Voedseltuin is in 2016 mede mogelijk gemaakt door:

